

zou een taak liggen voor de commissie Praktijkvoering en de centra.

(*Rapporteur Dr. H. Roelink*) Ook bij de behandeling van deze vraag werd het gemis aan een norm gevoeld. Sommigen menen dat in het N.H.G. teveel de nadruk op de psychosomatiek wordt gelegd. De behoefte aan groepswork werd wel gevoeld, zij het dat ook hier sprake was van gradaties. In het dagelijkse werk wordt veelal het gemis gevoeld van een goede communicatie met de specialisten.

(*Rapporteur Dr. H. J. Dokter*) De beantwoording van vraag 6 leverde weinig nieuwe gezichtspunten. Wel werd in de discussiegroepen naar voren gebracht, dat de huisarts vooral het medische werk moet doen en het niet-medische werk aan hulpkrachten moet delegeren. Ook zal de huisarts moeten leren economischer te denken in zijn werk; dit wil niet zeggen bezuinigend werken, maar meer zoeken naar een groter rendement door een betere organisatie en door het zoeken naar meer gespreksmogelijkheden met specialisten.

(*Rapporteur B. S. Polak*) De praktijkgrootte behoort te worden beperkt tot een optimale grootte (ongeveer 2.000 patiënten). Dit kan alleen als er meer huisartsen beschikbaar komen en uiteraard een behoorlijke honorering mogelijk is. De huisartsen dienen een vrije toegang te hebben tot röntgen- en laboratoriumfaciliteiten: dit geldt gelukkig reeds voor de meerderheid. Sommigen waren van mening dat wetenschappelijk werk moet worden gehonoreerd. Goede regeling van avond-, nacht- en zondagsdienst is gewenst. Het N.H.G. en/of het N.H.I. zouden zelf leerboeken moeten uitgeven, bijvoorbeeld over therapie, gesprekstechniek. (De voorzitter achtte dit een waardevolle suggestie, doch de realisatie zal nog wel geruime tijd duren). Sommigen achtten een algemene morbiditeitsanalyse gewenst. Door de gunstige positie welke de huisarts inneemt, zou hij ook veel meer als „health educator” moeten fungeren. Een betere communicatie van het N.H.G.-bestuur met zijn commissies en de overheid leek hier en daar gewenst.

De voorzitter had met enige verbazing beluisterd dat sommigen voor het verrichten van wetenschappelijk werk willen worden gehonoreerd. Iets anders is natuurlijk als men vergoeding van gemaakte onkosten verlangt. *Bremer* merkte op, dat de overheid met zijn onderzoeken soms veel beslag op de tijd van de huisarts legt. De enquête van de Geneeskundige Hoofdinspectie naar congenitale afwijkingen had spreker 3 à 3½ uur gekost, daar dit een retrospectief onderzoek was, waarvoor raadpleging van de patiëntenadministratie noodzakelijk was. De voorzitter toonde begrip voor deze klacht, doch merkte op dat voor onderzoeken in N.H.G.-verband de deelnemers toch nimmer behoren te worden gehonoreerd. Alleen bij de bewerking van de onderzoeken kan eventueel weleens een bepaalde vergoeding worden gegeven, bijvoorbeeld in de vorm van vergoeding van de kosten voor een waarnemer of aanstelling op het N.H.I. van een part-time huisarts. *Westhoff* suggereerde om het N.H.G. of N.H.I. een prijs beschikbaar te laten stellen voor collegae, die zich voor een bepaald onderzoek erg verdienstelijk hebben gemaakt. *Mulder* merkte nog op, dat de C.W.O. zich niet achter het onderzoek naar de congenitale afwijkingen kon stellen, omdat deze enquête juist zoveel tijd van de deelnemers zou vergen.

Tenslotte gaf *rapporteur A. Vrij* enige „losse” opmerkingen uit de discussiegroepen weer: 1 Een zeer uitgebreid onderzoek moet worden gedaan om op te sporen waar de huisarts meent hulp nodig te hebben. 2 De huisarts moet worden geholpen zich meer bewust te maken van eigen mogelijkheden (bijvoorbeeld door discussiegroepen). 3 Er moeten meer faciliteiten komen voor het verkrijgen van hulp van buiten (assistente, laboratorium, röntgen, apotheekhulp). 4 Wijziging in de ziekwet is gewenst, opdat de patiënt niet verplicht is voor het geringste de hulp van de huisarts te moeten inroepen. 5 Nauwere samenwerking met de wijkverpleegster is gewenst. 6 Vorming van groepspraktijken. 7 Nauwere samenwerking met ziekenhuizen is gewenst, vooral met het oog op laboratoriumfaciliteiten.

De voorzitter beëindigde na deze rapportage om 17.06 uur de vergadering en sprak daarbij woorden van dank jegens allen die door hun productieve medewerking dit experiment van een bespreking van het beleid hebben doen slagen.

J. F. Jongeneel, chef de bureau

UIT DE NOTULEN

Bestuursvergadering 13 mei 1965

Na de gebruikelijke vaststelling der notulen van de vorige vergadering en bespreking van het verhandelde in enige vergaderingen van het dagelijks bestuur, werd verslag uitgebracht van de op 3 mei gehouden bespreking van het dagelijks bestuur met gedelegeerden van het Centraal Bestuur der L.H.V. In dit gesprek had men zich aan L.H.V.-zijde wat verontrust getoond over sommige door het Genootschap genomen initiatieven zonder dat daarover tevoren overleg met de Maatschappij of de L.H.V. was gepleegd. Deze initiatieven betroffen een oriënterend gesprek met een vooraanstaand functionaris der ziekenfondsen over de mogelijkheden om van die zijde financiële steun te verkrijgen voor een vrijwillige post-universitaire opleiding tot huisarts en een vergoeding voor die huisartsen die een praktijkassistente hebben. Met nadruk werd erop gewezen, dat het N.H.G. zich het recht voorbehoudt om contacten naar buiten te zoeken over problemen die rechtstreeks met de praktijkvoering van de huisarts in verband staan, doch dat het N.H.G. nimmer de bedoeling heeft om in enigerlei mate in de onderhandelingen tussen L.H.V. en ziekenfondsen te treden. Tijdens de bespreking kwam de wenselijkheid naar voren van een intensiever contact tussen beide organisaties over vraagstukken, die voor hen gemeenschappelijke aanrakingsvlakken hebben.

Hofmans bracht verslag uit van zijn bezoek aan het Gezondheidscentrum in Dronten, waarover inmiddels ook reeds in „huisarts en wetenschap” een artikel verscheen.

Het bestuur nam kennis van de jaarverslagen van enige commissies en besloot in principe om via het N.H.I. zijn medewerking te geven aan de organisatie van een geriatrische bijscholingscursus voor huisartsen, waarover door de Nederlandse Federatie van Bejaardenzorg contact werd gezocht.

Aan het N.H.I. werd de belangrijke opdracht gegeven tot het uitwerken van plannen betreffende het opzetten van experimenten inzake een specifieke opleiding tot huisarts. Het bestuur meent met het N.H.I. thans over een apparaat te beschikken, dat de realisatie van deze lang gekoesterde wens mogelijk maakt.

Bestuursvergadering 10 juni 1965

Uitvoerig werd stilgestaan bij de plannen om via het N.H.I. een aanvang te maken met een georganiseerde nascholing van de huisarts. Wil deze taak naar behoren worden uitgevoerd, dan zal men hiervoor een aparte functionaris moeten aanstellen. Daar het bestuur de overtuiging heeft, dat deze mening door de Landelijke Artsen Cursus Commissie van de Maatschappij wordt gedeeld, werd besloten de Maatschappij te benaderen over een mogelijke subsidiëring van een aan te stellen functionaris.

Een ander onderwerp van discussie betrof de Rotterdamse plannen inzake de oprichting van een medische faculteit. Aangezien men aldaar wellicht zekere initiatieven zal kunnen verwachten met betrekking tot de opleiding tot huisarts zal de ontwikkeling bij deze nieuwe faculteit met belangstelling door het N.H.G.-bestuur worden gevolgd.

Een door het dagelijks bestuur gehouden bespreking met een vertegenwoordiger van het Centraal Genootschap voor Kinderherstellingsoorden en Gezondheidskolonies vormde de aanleiding om genoemde vereniging schriftelijk te berichten dat ook in deze tijd de koloniehuisen nog van nut moeten worden geacht. Aangezien de indicatie voor opname thans veel meer in de geestelijk-hygiënische omstandigheden van het leefmilieu der kinderen moet worden gezocht, is het van belang ook de gezinnen te begeleiden en een nazorgplan met medewerking van de huisarts op te stellen.

De Nederlandse Bond voor Moederschapszorg en Kinderhygiëne gaf in een bespreking met het dagelijks bestuur de wens te kennen een vertegenwoordiger van het Genootschap en van de Maatschappij in zijn bestuur op te nemen, teneinde mee te denken aan het opstellen van een structuurplan inzake de kinderhygiëne.

De Commissie Ziekenfondstarieven van de L.H.V. heeft de mening van het N.H.G.-bestuur gevraagd over de wijze waarop men wil trachten de huisarts een ruimer acces tot de röntgenologie te geven. Men had hiertoe een lijst samenge-

steld van verrichtingen, welke de huisarts zonder voorafgaande goedkeuring van de ziekenfondsen behoort te mogen laten verrichten. Het N.H.G.-bestuur was van mening, dat het voor vele streken in ons land al een vooruitgang zou betekenen wanneer de betreffende lijst voor de ziekenfondsen acceptabel zou zijn en steunde dan ook het initiatief van de L.H.V.

Bestuursvergadering van 8 juli 1965

In deze vergadering werd afscheid genomen van Van Nieuwenhuijzen, die door het neerleggen van de huisartspraktijk niet langer deel van het bestuur kan uitmaken. Het is verheugend dat Van Nieuwenhuijzen bereid bleek enige officiële vertegenwoordigende taken te handhaven. Voorzitter Huygen dankte Van Nieuwenhuijzen voor zijn bijdragen aan het Genootschap, van welks bestuur hij gedurende een lange reeks van jaren deel uitmaakte. Van Nieuwenhuijzen gaf in zijn afscheidwoord te kennen dat hij ervan overtuigd is, dat het Genootschap hem meer geboden heeft dan andersom en hij bewaart vele waardevolle herinneringen aan zijn tijd als bestuurslid. Oeberius Kapteijn, die door het bestuur kandidaat wordt gesteld voor de vervulling van de vacature Van Nieuwenhuijzen, nam, in afwachting van zijn benoeming door het Ledencongres, reeds officieus aan deze vergadering deel.

Ook in deze vergadering kon het dagelijks bestuur verslag uitbrengen van een bespreking met gedelegeerden van het Centraal Bestuur van de L.H.V., welke op 28 juni had plaatsgevonden. In deze bespreking was de wenselijkheid gebleken van het instellen van gezamenlijke studiegroepen over onderwerpen, die zowel op het arbeidsterrein van de L.H.V. als van het N.H.G. liggen. Als eerste van een dergelijke groep werd gedacht aan een studiegroep groepspraktijken. Het N.H.G.-bestuur verklaarde zich hiermede akkoord, doch legde er de nadruk op, dat dergelijke studiegroepen niet in de beleidsfeer dienen te treden, daar dit uiteraard tot de taak van de besturen van beide verenigingen blijft behoren.

Het Ledencongres 1965 (10de Huishoudelijke Vergadering) zal op 2 oktober in Utrecht worden gehouden. Deze vergadering zal worden benut om met de leden van het Genootschap te discussiëren over het toekomstige beleid, waarbij als basis voor het gesprek zal dienen het in 1964 door het bestuur en de voornaamste adviescommissies besproken plan tot onderzoek naar en bevordering van optimaal functioneren van de huisarts.

Het bestuur verklaarde zich unaniem akkoord met een door Van Es opgestelde nota inzake een ontwerp van een postuniversitaire beroepsopleiding tot huisarts. Op grond van deze nota zal een subsidie-aanvraag voor de financiering van experimenten voor een dergelijke vrijwillige na-opleiding worden ingediend bij het ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid en bij het Gemeenschappelijk Overleg van Ziekenfondsorganisaties.

Het bestuur ging in principe akkoord met plannen van de subcommissie Medische Psychologie om op 24 en 25 maart 1966 in Amsterdam een bijeenkomst te beleggen met alle deelnemers aan medisch psychologische studiegroepen, doch moet zijn definitieve instemming aanhouden totdat een kostenraming kan worden gegeven.

Naar aanleiding van een door Jansen gegeven verslag van de voorbereidingen van het in 1966 te houden congres „Huisarts en reuma” door de Nederlandse Vereniging tot Reumatiekbestrijding, zullen nog enige suggesties aan genoemde vereniging worden gedaan.

Een door de Commissie „Contact huisarts - kruisverenigingen” uitgebracht rapport over verbetering van de samenwerking tussen de huisarts en de wijkverpleegster, werd uitvoerig besproken. In genoemde commissie hadden onder meer vertegenwoordigers van het N.H.G. en de landelijke kruisvereniging zitting. Het commentaar van het bestuur zal in een volgende bijeenkomst met de overkoepelende kruisorganisaties aan de orde worden gesteld.

E. M. Jansen, secretaris

JAARVERSLAG 1964 VAN DE COMMISSIE NASCHOLING

Samenstelling der commissie. De samenstelling der commissie heeft in de loop van dit verslagjaar nogal wat wijzigingen ondergaan. Prof. Dr. G. C. Heringa trad af als advi-

seur. Op het N.H.G.-congres werd hem het N.H.G.-insigne aangeboden als dank voor de intense belangstelling en medewerking die het Genootschap van hem mocht ontvangen. W. van der Wind trad af als lid en Jhr. Dr. A. H. van Lidth de Jeude verliet het dagelijks bestuur. De Commissie Nascholing is deze afgetreden grote dank verschuldigd. Als nieuwe leden traden toe Ch. H. de Beus, J. Busquet, A. Jansen, J. C. Oeberius Kapteyn en G. A. Schipper. Dr. J. C. van Es en Dr. W. Brouwer traden op als adviseurs namens het Nederlands Huisartsen-Instituut. In september trad Dr. J. H. F. Lahr af als secretaris. Een bijzonder woord van waardering voor de wijze waarop hij van het begin af het secretariaat van de Commissie Nascholing heeft verzorgd, kan nu eindelijk worden uitgesproken. Hij werd opgevolgd door Dr. P. A. Roorda. M. Scheeren belastte zich na de zomer met het penningmeesterschap.

Aantal vergaderingen. De commissie kwam zesmaal in plenaire zitting bijeen. Het dagelijks bestuur vergaderde evenzovele malen. Verder was de commissie door de meeste leden en adviseurs vertegenwoordigd bij de Pietersbergconferentie. Eenmaal werd een bespreking gehouden tussen het dagelijks bestuur van het N.H.G. en het dagelijks bestuur van de commissie.

Bezinning. „Door de veelheid der problemen die zich met betrekking tot de nascholing voordoen, is het de commissie in 1963 niet mogelijk geworden een vast programma op te stellen. Op de laatste vergadering in 1963 heeft de voorzitter de commissieleden verzocht ieder hun eigen opvattingen over het toekomstige werk van de commissie op papier te zetten.” Het verslag van de Commissie Nascholing over 1964 behoort te beginnen met deze zinsnede uit de slotlinea van het vorige jaarverslag. Immers de bespreking van deze bijdragen der commissieleden was het begin der activiteiten in dit verslagjaar.

Tijdens een gehele dag durende vergadering te Groningen werd getracht een nieuwe uitweg te vinden uit de doolhof der nascholing. Hierbij kwamen drie denkrichtingen naar voren. Een aantal leden meende dat het vaststellen van criteria en doelstelling van nascholing een eerste vereiste was. Wanneer men daarin zou kunnen slagen, dan zou het mogelijk moeten zijn een systeem van nascholing voor alle huisartsen te organiseren. Het zou dan noodzakelijk en ook mogelijk zijn deze nascholing verplicht te stellen. Andere leden waren het hiermee niet eens. Zij meenden dat een onderzoek naar de huidige stand van zaken op het gebied van de nascholing en naar de behoeften en belemmerende factoren op dit gebied van groter belang was; dat men dus eerst een diagnose zou moeten stellen vóórdat een therapie kon worden gevonden. Een derde groep meende op kortere termijn resultaat te kunnen boeken dan de beide eerdergenoemde. Zij bepleitte een groter contact met de centra. De commissie zou haar activiteiten op de periferie moeten richten; daar plaatsvindende nascholingsactiviteiten zouden moeten worden gestimuleerd en gecoördineerd.

Door gebrek aan tijd en mankracht is het de commissie in dit verslagjaar niet mogelijk geweest vele van de toen geuite plannen en ideeën tot uitvoering te brengen. Wel is een reorganisatie van de werkwijze der commissie tot stand gekomen, waardoor het mogelijk werd op meer economische wijze tijd en energie van leden en adviseurs te benutten.

Subcommissie Medische Psychologie. Deze subcommissie, die elders zelfstandig verslag uitbrengt over haar activiteiten zag het voorzitterschap overgaan van Van Lidth de Jeude naar Dokter, die tevens toetrad tot het bestuur van het N.H.G. In mei werd een cursus over medische psychologie georganiseerd, speciaal bedoeld voor huisartsen die op dit gebied nog geen ervaring in groepstraining hadden. Deze cursus was, hoewel de inschrijving beneden de verwachting bleef, een groot succes, vooral door de gevolgde methodiek. Iedere deelnemer werd namelijk intensief betrokken in de besprekingen. In de loop van het jaar werd de positie van de subcommissie ten opzichte van de Commissie Nascholing opnieuw gedefinieerd, hetgeen resulteerde in een beter georganiseerd onderling contact.

Subcommissie voor de somatische studiegroepen. In dit verslagjaar is een lang gekoesterde wens van de commissie in